

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 19. 6. 2013
COM(2013) 447 final

**OZNÁMENIE KOMISIE OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU,
RADE, EURÓPSKEJ RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU
VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Spoločne pre mladých ľudí Európy

Výzva na prijatie opatrení proti nezamestnanosti mládeže

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEJ
RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A
VÝBORU REGIÓNOV**

SPOLOČNE PRE MLADÝCH ĽUDÍ EURÓPY

VÝZVA NA PRIJATIE OPATRENÍ PROTI NEZAMESTNANOSTI MLÁDEŽE

Mladí ľudia majú v rukách kľúč k budúcej dynamike a prosperite Európy. Ich talent, energia a kreatívnosť pomôžu Európe pri dosahovaní rastu a zvyšovaní konkurencieschopnosti v období po hospodárskej a finančnej kríze. Aj napriek tomu boli krízou mimoriadne zasiahnutí práve mladí ľudia. V súčasnosti je v Európe nezamestnaných takmer 6 miliónov ľudí vo veku menej ako 25 rokov a 7,5 milióna nemá zamestnanie, neštuduje, ani sa nezúčastňuje na odbornej príprave. Miera nezamestnanosti mládeže v Európe dosiahla v prvom štvrtroku 2013 úroveň 23,5 %, čo predstavuje viac ako dvojnásobok – už aj tak veľmi vysokej – miery nezamestnanosti celkovej populácie. V niektorých krajinách je nezamestnaných viac ako polovica mladých ľudí, ktorí chcú pracovať.

To na jednej strane predstavuje obrovský nevyužitý zdroj, ktorým si Európa nemôže dovoliť len tak plytvať. Zároveň ide o sociálnu krízu, ktorej pretrvávanie nemôže Európa pripustiť. Nezamestnanosť mládeže má závažný vplyv na jednotlivcov, ako aj na spoločnosť i hospodárstvo. Pokiaľ sa urýchlene nezvrátia súčasné trendy, dnešná miera nezamestnanosti mládeže by mohla ohroziť dlhodobé vyhliadky na zamestnanie mladých ľudí, čo by mohlo mať vážne dôsledky pre rast a sociálnu súdržnosť v budúcnosti. V rámci širšej stratégie Európy na dosiahnutie rastu a vytvorenie pracovných miest je preto pomáhajúce mladým ľuďom pri vstupe na trh práce a zotrvaní na ňom a pri získavaní a rozvíjaní zručností, ktoré im umožnia v budúcnosti sa zamestnať, hlavnou prioritou Európskej únie.

Počas finančnej krízy Komisia spolupracovala s členskými štátmi, aby riešila hospodárske a sociálne dôsledky vysokej a rastúcej nezamestnanosti. Niektoré výsledky tejto práce budú viditeľné až neskôr. Na to, aby sa Európa stala konkurencieschopnejšou, potrebuje dôkladnú štrukturálnu reformu, ktorú však nemožno uskutočniť zo dňa na deň. Nevyhnutné reformy preto musia sprevádzať opatrenia s rýchlym účinkom na podporu rastu a pomoc mladým ľuďom pri hľadaní práce a získavaní nevyhnutných zručností. Takéto opatrenia prispejú k zvýšeniu dôvery a ukážu mladým ľuďom, že ich čaká svetlá budúcnosť.

Komisia navrhla viacero praktických a realizovateľných opatrení, ktoré by mohli mať bezprostredný vplyv, konkrétne v rámci nedávno prijatého balíka opatrení v oblasti zamestnanosti mládeže z decembra 2012 a v rámci návrhov na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí vo výške 6 mld. EUR, ktoré boli predložené v marci 2013. Niektoré z uvedených návrhov boli dohodnuté na úrovni EÚ a v súčasnosti sa urýchlene musia pretaviť do príležitostí pre mladých ľudí. Ďalšie sa ešte len musia schváliť na úrovni EÚ, najmä tie, ktoré sú spojené s viacročným finančným rámcom (VFR) na roky 2014 – 2020.

Na základe uvedených skutočností sa v tejto správe uvádzajú kroky, ktoré sa musia bezodkladne prijať, aby sa zabezpečil návrat mladých ľudí do pracovného procesu, vzdelávania alebo odbornej prípravy. Medzi tieto kroky patrí:

- zavedenie systému záruk pre mladých ľudí,
- investície do mladých ľudí prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu,
- prednostné uskutočňovanie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí,
- podpora mobility pracovníkov v rámci EÚ prostredníctvom portálu EURES,
- kroky na uľahčenie prechodu zo školy do zamestnania prostredníctvom zvýšenia ponuky vysokokvalitnej učňovskej prípravy a stáží a riešenia nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily,
- urýchlenie reforiem, aby sa v dlhodobejšom horizonte zabezpečil skutočný trh práce v EÚ, ako aj
- opatrenia na podporu bezodkladného vytvárania pracovných miest, najmä v malých a stredných podnikoch, a na stimulovanie prijímania mladých ľudí do zamestnania.

V mnohých týchto oblastiach sa už položili základy. V súčasnosti je prioritou urýchliť a prednostne realizovať uvedené opatrenia. Úspech bude závisieť od politickej vôle členských štátov, ako aj od schopnosti súkromného sektora vytvárať príležitosti pre mladých ľudí. EÚ nemôže nahradiť prácu, ktorá sa má vykonať na národnej úrovni. Môže k nej však prispieť, a to podčiarknutím najdôležitejších reforiem prostredníctvom odporúčaní pre jednotlivé krajiny, šírením osvedčených postupov, usmerňovaním investícií z rozpočtu EÚ a pomocou mladým ľuďom, aby mohli v plnom rozsahu využívať výhody európskeho jednotného trhu.

Európska komisia vyzýva európske inštitúcie, členské štáty, sociálnych partnerov a občiansku spoločnosť, aby spolupracovali na realizácii opatrení uvedených v tejto správe a aby na júnovom zasadnutí Európskej rady poskytlí týmto krokom silnú politickú podporu.

1. Zabezpečenie, aby sa systém záruk pre mladých ľudí stal skutočnosťou

V rámci balíka opatrení v oblasti zamestnanosti mládeže, ktorý bol predložený v decembri 2012, Komisia vyzvala členské štáty, aby zabezpečili, aby každý mladý Európan dostal kvalitnú ponuku práce, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže do štyroch mesiacov od ukončenia štúdia alebo straty zamestnania. Práve to predstavuje systém záruk pre mladých ľudí.

Návrh Komisie prijala Rada v apríli 2013. Prioritou je teraz jeho realizácia, čo sa odráža v odporúčaní Komisie pre jednotlivé krajiny na rok 2013. Komisia identifikovala naliehavé opatrenia, ktoré je potrebné vykonať v 19 členských štátoch, s cieľom bojovať proti

nezamestnanosti mladých ľudí, okrem iného aj prostredníctvom aktívnych politík týkajúcich sa trhu práce, posilnenia verejných služieb zamestnanosti a podpory systémov odborného a učňovského vzdelávania. Všetky uvedené kroky prispievajú k zabezpečeniu systému záruk pre mladých ľudí (súhrn súvisiacich odporúčaní je uvedený v prílohe č. 1).

Realizácia systému záruk pre mladých ľudí si bude vyžadovať trvalé investície na národnej úrovni. Zo skúseností, napríklad z Rakúska alebo Fínska, ale vyplýva, že tieto investície sa vyplácajú a že hospodárske a sociálne náklady nečinnosti sú omnoho vyššie než náklady na realizáciu uvedeného systému. Plné sprevádzkovanie systému záruk pre mladých ľudí si vyžiada určitý čas, a preto je nevyhnutné tento proces začať už teraz prostredníctvom plánov jeho realizácie v jednotlivých krajinách, v ktorých sa presne uvedú kroky, ktoré povedú k praktickému zavedeniu systému záruk pre mladých ľudí v praxi, pričom by sa mali riadne zohľadniť rozdiely v rozsahu a povahe výziev v jednotlivých národných kontextoch.

Komisia preto vyzýva:

- Radu, aby prijala navrhované **odporúčania pre jednotlivé krajiny** týkajúce sa systému záruk pre mladých ľudí a ich zamestnanosti vo všeobecnosti, a členské štáty, aby tieto odporúčania urýchlene vykonávali.
- Členské štáty s regiónmi s mierou nezamestnanosti mládeže vyššou ako 25 %, aby do októbra 2013 predložili **plán realizácie systému záruk pre mladých ľudí**. V tomto pláne by sa mali uviesť kroky, ktoré povedú k realizácii systému záruk pre mladých ľudí na národnej úrovni, príslušné úlohy verejných orgánov a ostatných organizácií, spôsoby financovania tohto systému, metódy monitorovania pokroku, ako aj časový harmonogram. Ostatné členské štáty boli vyzvané, aby obdobné plány predložili do jari 2014.

2. Európsky sociálny fond by sa mal využívať v prospech mladých ľudí

Štrukturálne fondy EÚ v priebehu mnohých desaťročí preukázali, že sú významnou hybnou silou vytvárania pracovných miest a dosahovania sociálnej súdržnosti v Európe. Hodnota **Európskeho sociálneho fondu** (ESF) dosiahla v období rokov 2007 – 2013 výšku takmer 80 mld. EUR. Poskytla sa tým rozsiahla pomoc na podporu činností v celej Európe zameraných na pomoc začleňovania mladých ľudí do trhu práce a na rozvoj ľudského kapitálu.

Pokiaľ ide o budúce obdobie rokov 2014 – 2020, pri podpore mladých ľudí a realizácii systému záruk pre mladých ľudí budú kľúčovú úlohu zohrávať európske štrukturálne a investičné fondy (ESIF). Je potrebné urýchlene dospieť k dohode o ďalšom viacročnom finančnom rámci a o programoch, ktorými sa vykonáva, aby sa zabezpečila možnosť bezodkladného čerpania prostriedkov z fondov ESF a ESIF už v januári 2014. V dohode sa musí odrážať priorita, ktorú EÚ prikladá boju proti nezamestnanosti mládeže a predchádzaniu tejto nezamestnanosti: aspoň 25 % podiel finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti by sa mal vyčleniť pre fond ESF, čo by pomohlo zabezpečiť, že aspoň 80 mld. EUR ostane k dispozícii pre investície do ľudského kapitálu Európy.

Členské štáty intenzívne spolupracujú s Komisiou na návrhu ďalšej generácie operačných programov, ktorými sa budú riadiť spôsoby používania týchto finančných prostriedkov. Ponúka sa tým mimoriadna príležitosť nasmerovať nové programy na najnaliehavejšie reformné priority v oblasti rastu a tvorby pracovných miest, tak ako sa uvádza v odporúčaníach pre jednotlivé krajiny, a najmä na zabezpečenie systému záruk pre mladých ľudí.

Komisia preto vyzýva:

- Európsky parlament a Radu, aby sa urýchlene dohodli na **viacročnom finančnom rámci a nových nariadeniach o fondoch ESIF**, ktorými by sa malo zaručiť, že sa aspoň 25 % finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti (aspoň 80 mld. EUR) vyčlení pre Európsky sociálny fond. Členské štáty s mimoriadne vysokou mierou nezamestnanosti mládeže by mali vyčleniť pevne stanovený podiel prostriedkov na priority spojené s bojom proti nezamestnanosti mládeže.
- Členské štáty, aby urýchlili spoluprácu s Komisiou na **dohodách o partnerstve a operačných programoch** pre fondy ESIF a aby svoju pozornosť naďalej sústreďovali na zamestnanosť mládeže, investície do ľudského kapitálu a prispôbenie vzdelávacích a odborných programov situáciám na trhoch práce.

3. Spustenie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí

S cieľom ešte viac zamerať finančnú podporu na regióny a jednotlivcov, ktorí najviac bojujú so zamestnanosťou mládeže a nečinnosťou, sa Európska rada vo februári dohodla na vytvorení osobitnej **iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí**, na ktorú sa z rozpočtu EÚ vyčlení 6 mld. EUR. Táto iniciatíva sa bude zameriavať na mladých ľudí vo veku 15 – 24 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, neštudujú, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave, a doplní sa tým podpora, ktorú Európsky sociálny fond poskytuje na realizáciu systému záruk pre mladých ľudí.

Komisia urýchlila prípravu potrebných právnych návrhov a v marci 2013 ich predložila Európskemu parlamentu a Rade.¹ Prioritou v súčasnosti je, aby Európsky parlament a Rada tieto návrhy schválili a čo najskôr predmetné finančné prostriedky sprístupnili.

3.1 Zameranie a prednostné uskutočňovanie iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí

Komisia navrhla, aby sa pomoc v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí sústredila na regióny s mierou nezamestnanosti mládeže vyššou ako 25 % a na mladých ľudí (ktorí nie sú zamestnaní, neštudujú, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave) vo veku 15 až

¹ COM(2013) 144 final.

24 rokov v týchto regiónoch. Uvedené kritériá by sa mali zachovať: akékoľvek zníženie tejto hranice by viedlo k prílišnému zúženiu poskytovaných finančných prostriedkov v neprospech regiónov, ktoré to najviac potrebujú.² Je takisto mimoriadne dôležité, aby sa uvedená iniciatíva používala predovšetkým na podporu realizácie systému záruk pre mladých ľudí. Ostatné cieľové skupiny budú podporované z iných zdrojov financovania z fondov ESIF a konkrétne z fondu ESF.

S cieľom zabezpečiť rýchle prúdenie peňažných prostriedkov z uvedenej iniciatívy po schválení právneho rámca Komisia navrhuje, aby sa upravil profil nového viacročného finančného rámca tak, aby sa celá suma vo výške 6 mld. EUR uvoľnila pre viazané rozpočtové prostriedky v prvých dvoch rokoch nového viacročného finančného rámca. Dosiahne sa to zmenou v realizačných profiloch ostatných programov, tak aby celková ročná úroveň viazaných rozpočtových prostriedkov zostala nezmenená.

Členské štáty budú musieť byť pripravené naplno sa pustiť do vykonávania svojich operačných programov a projektov s cieľom pomôcť mladým ľuďom dostať kvalitnú ponuku práce, učňovskej prípravy alebo vzdelávania. Realizácia by sa mala začať bezodkladne, ešte pred uzavretím dohôd o partnerstve a pred tým, ako nadobudne účinnosť právny rámec. To závisí od pripravenosti členských štátov, pokiaľ ide o včasné predloženie ich programov: Komisia ich následne urýchlene spracuje.

Komisia preto vyzýva:

- Európsky parlament a Radu, aby schválili **iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí, ktorá** bude zacielená na podporu regiónov s mierou nezamestnanosti mládeže vyššou ako 25 % a na mladých ľuďoch vo veku 15 až 24 rokov, a osobitne zameraná na opatrenia podporujúce systém záruk pre mladých ľudí.
- Európsky parlament a Radu, aby schválili **vyčlenenie celej sumy určenej na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí vo výške 6 mld. EUR v rokoch 2014 a 2015**, a to úpravou profilu viazaných rozpočtových prostriedkov v novom viacročnom finančnom rámci, a aby upravili nariadenia o fondoch ESIF tak, aby bolo možné považovať výdavky v rámci uvedenej iniciatívy za oprávnené už odo dňa predloženia operačných programov iniciatívy, ešte pred uzavretím dohôd o partnerstve a pred tým, ako nadobudne účinnosť právny rámec.
- Členské štáty, aby **urýchlili prípravu špecifických programov v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí** a aby tieto programy predložili v priebehu roku 2013 na bezodkladnú realizáciu.

² Ak by došlo k zníženiu tejto hranice na mieru nezamestnanosti mládeže vyššiu ako 20 % a k rozšíreniu podpory pre vekovú skupinu od 25 do 29 rokov, podpora na jednotlivca, ktorý nie je zamestnaný, neštuduje, ani sa nezúčastňuje na odbornej príprave, by klesla o viac ako polovicu z 1 360 EUR na 560 EUR, čo by malo výrazne nepriaznivý vplyv na účinnosť tejto podpory.

3.2 Opätovné spustenie Akčných tímov pre zamestnanosť mladých ľudí

V roku 2012 Komisia zriadila **Akčné tímy pre zamestnanosť mladých ľudí** v spolupráci s tými členskými štátmi, ktoré majú mimoriadne vysokú mieru nezamestnanosti mládeže. Cieľom týchto tímov bolo pomôcť zabezpečiť, aby sa štrukturálne fondy EÚ používali maximálne efektívne na podporu mladých ľudí. Prostredníctvom ich práce bolo približne 16 mld. EUR z finančných prostriedkov EÚ zacielených na urýchlené plnenie záväzkov alebo prerozdelenie prostriedkov. Táto podpora v konečnom dôsledku pomôže viac ako jednému miliónu mladých ľudí, pričom výsledky sú už citeľné (pozri nižšie a prílohu II).

Príklady výsledkov práce Akčných tímov pre zamestnanosť mladých ľudí

- V **Portugalsku** priniesla iniciatíva nazvaná „Impulso Jovem“ úplné preprogramovanie štrukturálnych fondov EÚ a do konca roku 2015 prinesie úžitok 90 000 mladých ľudí a podporí 4 500 MSP. 143 mil. EUR z finančných prostriedkov EÚ bolo napríklad vyčlenených na financovanie opatrení, ktoré zahŕňajú stáže v hlavných hospodárskych odvetviach, ako aj podporu zamestnávania osôb vo veku 18 až 30 rokov prostredníctvom preplácania príspevkov zamestnávateľov do systémov sociálneho zabezpečenia.
- V **Španielsku** bolo viac ako 286 mil. EUR z finančných prostriedkov ESF vyčlenených na opatrenia týkajúce sa mládeže. Medzi doteraz realizované opatrenia patria semináre v školách a semináre o zamestnanosti, na ktorých sa zúčastnilo približne 9 500 mladých ľudí. Boli poskytnuté dotácie pre spoločnosti, ktoré zamestnávajú mladých ľudí, a to vo forme zníženia príspevkov na sociálne zabezpečenie, konkrétne v prípade 142 000 mladých ľudí. V novej stratégii pre podnikanie a zamestnanosť mladých ľudí sa uvádza ďalších 100 opatrení na boj proti nezamestnanosti mládeže. Na tieto opatrenia bolo vyčlenených 3,485 mld. EUR, pričom časť z nich bude spolufinancovať ESF. Niekoľko konkrétnych opatrení je financovaných z fondu EFRR v regiónoch s najvyššou mierou nezamestnanosti mládeže.
- V **Taliansku** sa v rámci Akčného plánu v oblasti súdržnosti vyčlenilo 1,4 mld. EUR na opatrenia zamerané na mladých ľudí, ako aj na plán zamestnanosti mládeže na Sicílii v hodnote 452 mil. EUR, na vzdelávacie aktivity pre 65 300 študentov z južných regiónov a na 13 000 nových príležitostí v rámci mobility. V druhej fáze sa ďalších 620 mil. EUR vyčlenilo na nové opatrenia podporujúce mladých ľudí a ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, neštudujú, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave, ako aj na podporu starostlivosti o dieťa, podnikania a boja proti predčasnému ukončovaniu školskej dochádzky. Z Európskeho sociálneho fondu sa budú spolufinancovať aj opatrenia na podporu systémov učňovskej prípravy (100 mil. EUR) a na poskytovanie usmerňovania a umiestňovania žiakov a mladých absolventov (36 mil. EUR).

Stavajúc na týchto pozitívnych skúsenostiach je Komisia pripravená opätovne spustiť a rozšíriť akčné tímy s cieľom spolupracovať s členskými štátmi oprávnenými na finančnú podporu v rámci iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí. Na podnet príslušných

členských štátov sa zriadia tímy s cieľom podporiť a urýchliť práce na príprave operačných programov a navrhnúť spôsoby, ako sa finančné prostriedky EÚ z Európskeho sociálneho fondu a v rámci uvedenej iniciatívy môžu najlepšie použiť na realizáciu systému záruk pre mladých ľudí.

Komisia preto vyzýva:

- Členské štáty oprávnené zúčastniť sa na iniciatíve na podporu zamestnanosti mladých ľudí, aby na vlastnú žiadosť spolupracovali s odborníkmi z Komisie prostredníctvom **akčných tímov pre zamestnanosť mladých ľudí**, ktoré im majú pomôcť pri realizácii systému záruk pre mladých ľudí a na tento účel pri čerpaní finančných prostriedkov z ESF a v rámci uvedenej iniciatívy. S cieľom podporiť tento proces a na žiadosť členských štátov bude Komisia koordinovať technickú pomoc, napríklad prostredníctvom partnerskej spolupráce členských štátov.

4. Podpora mobility prostredníctvom portálu EURES a Európskeho sociálneho fondu

Jednotný trh ponúka mladým ľuďom v Európe množstvo pracovných príležitostí, príležitostí pre učňovskú a odbornú prípravu. Všetky fakty nasvedčujú tomu, že mladí ľudia sa usilujú tieto príležitosti maximálne využiť. Vyhľadávanie a využívanie príležitosti v iných členských štátoch v reálnom čase však môže mnohých odrádzať. Komisia sa preto už veľmi dlho snaží zjednodušiť mobilitu, jednak v prospech jednotlivcov a zamestnávateľov a jednak v prospech európskeho hospodárstva ako celku.

Portál EURES umožňuje prístup k viac ako 1,4 milióna pracovných príležitostí a má takmer 31 000 zaregistrovaných zamestnávateľov. Sieť EURES však zatiaľ naplno nerealizuje svoj potenciál. Komisia pristúpila k veľkej reforme s cieľom zabezpečiť, aby systém EURES lepšie reagoval na situáciu na trhu práce a aby sa zvýšilo zameranie na mobilitu mladých ľudí, a to prostredníctvom ponuky pracovných miest, ako aj príležitostí na spojenie práce s učením sa, napr. v rámci učňovskej prípravy. Portál EURES takisto prechádza úpravou, ktorá má zabezpečiť, aby bol ľahšie použiteľný. Do konca tohto roku bude predložená charta EURES obsahujúca spoločne dohodnuté usmernenia EÚ pre národné opatrenia na dosahovanie výsledkov v rámci portálu EURES. Komisia okrem toho pracuje na nových právnych predpisoch s cieľom posilniť služby portálu EURES pre zamestnávateľov i uchádzačov o zamestnanie. Cieľom je ponúkať viac voľných pracovných miest a zlepšiť zosúladenie voľných pracovných miest so žiadosťami a zároveň prehĺbiť prepojenie portálu EURES s národnými verejnými službami zamestnanosti.

Pre mladého človeka je vyhľadanie príležitostí na prácu alebo štúdium v zahraničí jedna vec; využitie tejto príležitosti druhá. Komisia v súčasnosti skúša nový systém s cieľom pomôcť mladým ľuďom pri využívaní pracovných príležitostí uverejnených na portáli EURES a pomôcť malým a stredným podnikom pri zamestnávaní mladých uchádzačov o zamestnanie z celej Európy. Iniciatíva „**Tvoje prvé zamestnanie vďaka portálu EURES**“ pomáha mladým

Ľuďom nájsť si zamestnanie v iných členských štátoch tým, že im poskytuje finančnú podporu na jazykové kurzy a ďalšie študijné potreby, cestovné výdavky a integračné programy v prípade zamestnania sa v malom alebo strednom podniku. Pilotný program „Tvoje prvé zamestnanie vďaka portálu EURES“ pomôže pri umiestnení približne 5 000 ľudí v šiestich zúčastňujúcich sa členských štátoch a v roku 2013 sa rozšíri aj na učňovskú prípravu a stáže. Prvotné výsledky sú veľmi povzbudivé. Niektoré členské štáty, napríklad Nemecko, založili na tomto modeli svoje vlastné systémy mobility.

V rámci nového viacročného finančného rámca poskytne Program EÚ v oblasti sociálnej zmeny a inovácií dodatočné priame finančné prostriedky vo výške približne 5 mil. EUR ročne na podporu tohto druhu zacieleného systému. Vzhľadom na rozsah tejto výzvy bude táto náročná úloha závisieť od členských štátov (vrátane práce ich verejných služieb zamestnanosti), ako aj zamestnávateľov, ktorí musia zintenzívniť svoju finančnú podporu pre zamestnanosť prostredníctvom mobility v rámci EÚ, vychádzajúc zo skúseností nadobudnutých pri realizácii projektu „Tvoje prvé zamestnanie vďaka portálu EURES“. V tejto súvislosti môže pomôcť Európsky sociálny fond: od roku 2014 bude k dispozícii finančná podpora na jazykovo a kariérne orientovanú odbornú prípravu, cestovné náklady a integráciu v hostiteľskej krajine.

Komisia preto vyzýva:

- Členské štáty, aby využívali príležitosti, ktoré ponúka ESF a vnútroštátne finančné zdroje, na **podporu mobility pracovníkov v rámci EÚ** vrátane prostredníctvom portálu EURES a na posilnenie schopnosti národných verejných služieb zamestnanosti v tomto ohľade.
- Európsky parlament a Radu, aby urýchlili posúdiť nadchádzajúci legislatívny návrh Komisie na **posilnenie portálu EURES**, ktorý bude predložený do konca roku 2013.

5. Uľahčovanie prechodu zo školy do zamestnania

Pomáhanie mladým ľuďom pri začleňovaní do trhu práce po ukončení školy alebo univerzity je neoddeliteľnou súčasťou úloh systému záruk pre mladých ľudí. Komisia v tohtoročných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny odporučila 16 členským štátom, aby sa zamerali na reformu programov odborného vzdelávania a prípravy, a to zvýšením ich relevantnosti pre trh práce prostredníctvom silnejšej zložky praktickej výučby a urýchlením reformy učňovskej prípravy. Tento proces sa môže podporiť z rozpočtu EÚ: členské štáty môžu použiť Európsky sociálny fond, iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí a program Erasmus Plus na zlepšenie kvality a efektívnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy.

Prechod zo školy do zamestnania bol ústrednou témou balíka opatrení v oblasti zamestnanosti mládeže, v rámci ktorého sa začali dve konkrétne iniciatívy na uľahčenie tohto prechodu: iniciatíva Európske združenie učňovskej prípravy a iniciatíva Rámec kvality pre stáže.

5.1 Realizácia iniciatívy Európske združenie učňovskej prípravy

Zo skúseností vyplynulo, že krajiny so silnými a atraktívnymi programami odborného vzdelávania a prípravy, a najmä tie s dobre zavedenými systémami učňovskej prípravy a silnou zložkou praktickej výučby dosahujú vo všeobecnosti lepšie výsledky pri uľahčovaní prechodu zo školy do zamestnania a pri zachovávaní nízkej úrovne nezamestnanosti mládeže. Zlepšenie ponuky a kvality učňovskej prípravy je preto dôležitou súčasťou stratégie v oblasti zamestnanosti mládeže.

Ako bolo oznámené v balíku opatrení v oblasti zamestnanosti mládeže, Komisia spúšťa iniciatívu Európske združenie učňovskej prípravy s cieľom zlepšiť kvalitu a ponuku učňovskej prípravy a zmeniť zmýšľanie tak, aby sa prešlo na praktickú výučbu. V rámci uvedeného združenia budú spolupracovať členské štáty, sociálni partneri, podniky, Komisia a ďalší relevantní aktéri s cieľom rozvinúť vysokokvalitnú učňovskú odbornú prípravu a excelentnosť v praktickej výučbe v rámci odborného vzdelávania a prípravy a s cieľom podporovať národné partnerstvá v oblasti duálneho vzdelávania.

Spustenie uvedenej iniciatívy 2. júla 2013 je príležitosťou na stimulovanie súkromného sektora a zabezpečenie nového impulzu pre ponuku a dopyt po vysokokvalitnej učňovskej príprave a praktickej výučbe. Podniky môžu mať jednoznačný prospech z prístupu k obrovskému množstvu potenciálnych uchádzačov o učňovskú prípravu a zo súčasných investícií do vysokokvalifikovanej pracovnej sily, ktorá bude k dispozícii v budúcnosti.

Komisia preto vyzýva:

- Členské štáty, aby vykonávali navrhované **odporúčania pre jednotlivé krajiny** týkajúce sa učňovskej prípravy a odborného vzdelávania a prípravy.
- Členské štáty, aby do **svojich plánov realizácie systému záruk pre mladých ľudí začlenili reformu učňovskej prípravy** a aby mobilizovali finančné prostriedky EÚ na podporu tohto cieľa; aby vytvorili pevné partnerstvá pre duálne vzdelávanie na národnej úrovni, ktoré spoja orgány zodpovedné za vzdelávanie a zamestnanosť, sociálnych partnerov, obchodné komory, poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy, mládežnícke a študentské organizácie, služby zamestnanosti a agentúry, ktoré spravujú finančné prostriedky EÚ.
- **Súkromný sektor, aby plne podporil uvedené združenie** a aby sa zaviazal zvýšiť ponuku vysokokvalitnej učňovskej prípravy na základe najnovších iniciatív vychádzajúcich z podnetu priemyselnej obce.

5.2 Poskytovanie vysokokvalitných stáží

Pri plynulom prechode zo školy do zamestnania zohrávajú dôležitú úlohu aj stáže, najmä v kontexte krízy. Vysokokvalitné stáže pomáhajú zvyšovať zamestnateľnosť mladých ľudí a predstavujú dôležitý krok na ceste k riadnemu zamestnaniu.

Aj napriek širokému konsenzu o dôležitosti stáží existujú vážne obavy týkajúce sa kvality ponúkaných stáží a ich pridanej hodnoty. Tieto obavy sa týkajú nedostatočného študijného obsahu, neprimeraných pracovných podmienok a opakovaných stáží, ktoré sa v skutočnosti využívajú ako náhrada riadneho zamestnania. S cieľom odstrániť tieto obavy Komisia oznámila v rámci balíka opatrení na podporu zamestnanosti mládeže novú európsku iniciatívu, ktorou je iniciatíva Európsky rámec kvality pre stáže. Komisia uskutočnila konzultácie s účasťou sociálnych partnerov, vďaka ktorým už čoskoro dôjde k urýchleniu prípravy predmetného rámca s cieľom predložiť návrh do konca roku 2013.

Komisia preto vyzýva:

- Radu, aby urýchlene spracovala budúci návrh Komisie o **rámci kvality pre stáže** s cieľom zaviesť tento nový rámec na začiatku roku 2014.

5.3 Erasmus Plus: otváranie cezhraničných príležitostí v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy

Špecializované programy EÚ takisto významným spôsobom prispievajú k rozvoju odborného vzdelávania a prípravy a pomáhajú mladým ľuďom pri využívaní jednotného trhu v plnom rozsahu. Zvýšená mobilita študentov zvyšuje mobilitu pracovníkov a prispieva k vytváraniu integrovanejšieho trhu práce. Súčasný Program celoživotného vzdelávania – a konkrétne podprogram Leonardo Da Vinci pre odborné vzdelávanie a prípravu – napríklad umožnil už 500 000 osobám zúčastňujúcim sa na odbornom vzdelávaní a príprave a 225 000 vysokoškolským študentom využiť praktickú výučbu v inom členskom štáte, vďaka čomu si mohli rozvinúť svoje špecifické i prierezové pracovné zručnosti, ktoré zamestnávateľia vyhľadávajú.

Príklady, ako európske programy mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy pomohli mladým ľuďom

- V roku 2012 sa Lili z Rumunska zúčastnila na projekte mobility v rámci programu Leonardo Da Vinci nazvanom „Využívanie moderných systémov v oblasti zdravotnej starostlivosti“. V priebehu jedného mesiaca si rozvíjala zručnosti zdravotnej sestry na kurze odbornej prípravy v nemocnici Barmherzige Bruder vo Viedni v Rakúsku. Poskytla sa jej tým príležitosť nadobudnúť nové znalosti týkajúce sa techník, ktoré využívajú zdravotné sestry, ako aj moderných výskumných techník. Zároveň si vďaka tejto príležitosti mohla zlepšiť svoje jazykové schopnosti v nemčine. Táto skúsenosť a osvedčenie Europass – mobilita, ktoré získala na konci svojho pobytu, jej pomohli nájsť si nové zamestnanie v zahraničí.
- Joanna z Poľska sa v roku 2008 prostredníctvom programu Leonardo Da Vinci zúčastnila na mesačnom odbornom pobyte v Nemecku, v rámci ktorého pracovala pre miestny semenársky podnik Appels Wilde Samen. Tento pobyt jej umožnil nadobudnúť zručnosti v oblasti pestovania mnohých druhov rastlín, ako aj pracovať v cudzom jazykovom a kultúrnom prostredí. Táto skúsenosť ju viedla k tomu, aby si v Poľsku zriadila vlastný poľnohospodársky podnik, pričom naďalej zostáva v intenzívnom kontakte s hositeľskou spoločnosťou z Nemecka.
- Matthias z Nemecka sa prostredníctvom programu Leonardo Da Vinci najprv zúčastnil na odbornej stáži na medzinárodnom letisku v Mníchove, aby sa stal odborníkom na mechatroniku, a potom strávil tri týždne na letisku vo Viedni, aby získal skúsenosti aj v zahraničí. Pozícia v zahraničí mu umožnila získať nový pohľad na rozdiely v pracovných postupoch a firemnej kultúre, ako aj na pracovné postupy v jeho domovskej spoločnosti.

Na základe nového viacročného finančného rámca sa v rámci programu Erasmus Plus, ktorý navrhla Komisia, podpora mobility výrazne zvýši, aby pomohla takmer piatim miliónom mladých ľudí a zároveň zabezpečila viac ako 700 000 miest v rámci odborného vzdelávania a prípravy. Spolupráca medzi zamestnávateľmi a poskytovateľmi vzdelávania sa prehĺbi prostredníctvom strategických partnerstiev a združení pre sektorové zručnosti v záujme podpory vyššej kvality programov vzdelávania a cezhraničnej mobility.

Vplyv tejto spolupráce sa môže zvýšiť vďaka finančnej injekcii do rozpočtov členských štátov, ako aj finančných prostriedkov EÚ – najmä Európskeho sociálneho fondu – s cieľom zabezpečiť príležitosti pre ešte väčší počet mladých ľudí. Je jasné, že dopyt po cezhraničnej mobilite je vysoký a že počet príležitostí v zahraničí má preto veľký vplyv na rastový potenciál. Komisia v záujme využitia tohto potenciálu urýchlí realizáciu tejto časti programu Erasmus Plus, pričom členské štáty by mali na tento účel využívať príspevky z Európskeho sociálneho fondu.

Komisia preto vyzýva:

- Európsky parlament a Radu, aby urýchlene schválili nový program **Erasmus Plus**. Komisiu, aby urýchlila realizáciu zložky tohto programu týkajúcu sa odborného vzdelávania a prípravy hneď po jeho spustení v roku 2014.
- Členské štáty, aby využívali Európsky sociálny fond na **rozvoj a podporu mobility v odbornom vzdelávaní a príprave** s cieľom pomôcť mladým ľuďom pri nadobúdaní zručností potrebných na to, aby si našli na trhu práce svoje miesto.

5.4 Investície do zručností a odstraňovanie nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami

Konkurencieschopnosť, schopnosť inovovať a produktivita Európy značne závisia od dostupnosti vysoko vzdelaných a dobre pripravených pracovníkov. Dlhodobý trend dopytu požadujúci ešte väčšie zručnosti znamená, že mladí ľudia bez zručností, ktoré požaduje hospodárstvo, si len veľmi ťažko nachádzajú zamestnanie. Boj proti nezamestnanosti mládeže si preto vyžaduje opatrenia na odstránenie nedostatočných zručností a nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami.

Proces nadobúdania zručností sa začína v škole a pokračuje vo vyššom vzdelávaní a praktickej výučbe. V súčasnosti sú ale výsledky mnohých vzdelávacích systémov neprimerané, keďže vykazujú neprijateľne vysokú mieru predčasného ukončovania školskej dochádzky, v dôsledku čoho môže dochádzať k nedostatočnému odovzdávaniu nevyhnutných zručností mladým ľuďom. Je preto naliehavé viac prispôsobiť vzdelávacie systémy súčasnému a budúcemu dopytu po zručnostiach tak, aby sa predchádzalo nesúladu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami či obmedzeným zručnostiam.

Mimoriadnu prioritu má odstraňovanie nesúladu v odvetviach so zreteľným potenciálom na vytváranie pracovných miest, ako napr. IKT, zdravotníctvo a ekologické hospodárstvo. Komisia spustila v marci 2013 partnerstvo s mnohými zainteresovanými stranami z celej EÚ s cieľom bojovať proti nedostatku zručností v oblasti IKT v EÚ a zaplniť prognózovaných niekoľko stotisíc voľných pracovných miest, na ktorých sa tieto zručnosti vyžadujú. Komisia v rámci svojho akčného plánu pre pracovnú silu v oblasti zdravotnej starostlivosti v EÚ zriadila v apríli 2013 spoločné opatrenie s cieľom pomôcť pri lepšom predpovedaní a plánovaní pracovnej sily v oblasti zdravotnej starostlivosti, v rámci ktorého si členské štáty a zainteresované strany budú môcť vymieňať osvedčené postupy. Komisia tiež vykonáva štúdiu situácie v jednotlivých krajinách týkajúcej sa inovačných náborových techník, ako napr. využitia sociálnych médií na zatraktívnenie zamestnania v zdravotníctve pre mladých ľudí. Komisia nadviaže podobné partnerstvá alebo vypracuje širšie akčné plány s cieľom aktivizovať potenciál na vytváranie pracovných miest v tzv. ekologickom hospodárstve.

Pre mladých ľudí, ktorí si hľadajú prácu a začínajú sami podnikat', sú takisto veľmi dôležité podnikateľské zručnosti. Praktické podnikateľské skúsenosti u všetkých mladých ľudí pomáhajú prepojiť vzdelanie s reálnym svetom, teda pretaviť kreatívne nápady do podnikateľských projektov. S cieľom podporiť zmenu vo vzdelávacom systéme Komisia poskytne podrobnejšie politické usmernenia týkajúce sa miesta podnikania vo vzdelávaní. Spolupráca s OECD na usmerňujúcich rámcoch pre podnikateľské vzdelávanie na úrovni škôl, inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy a univerzít podporí výučbu a štúdium v oblasti podnikania.

S cieľom ďalej pomáhať mladým ľuďom pri zamestnávaní sa v zahraničí Komisia úzko spolupracuje s členskými štátmi a zainteresovanými stranami na vytvorení európskeho priestoru pre zručnosti a kvalifikácie. Zabezpečí sa ním ľahšie uznávanie zručností a kvalifikácií v zahraničí a uľahčí mobilita pracovníkov.

Komisia preto vyzýva:

- Členské štáty, aby **modernizovali a zlepšili svoje vzdelávacie systémy** odstránením medzier v základných zručnostiach, zintenzívnením úsilia v boji proti predčasnému ukončovaniu školskej dochádzky a úsilia o lepšie poskytovanie prierezových zručností, ako napr. digitálnych, podnikateľských a jazykových zručností, ako aj väčším využívaním vzdelávania podporovaného IKT.
- Všetky zainteresované strany, aby zintenzívniili svoju podporu pre tzv. **veľkú koalíciu pre digitálne pracovné miesta** s cieľom do roku 2015 odstrániť prognózovaný nedostatok 900 000 odborníkov na IKT v Európe.

6. Budovanie európskeho trhu práce v dlhodobom horizonte

Väčšina z uvedených opatrení bude mať bezprostredný vplyv, ak sa budú realizovať už teraz. V strednodobom horizonte sa však v oblasti reformy hospodárstva musí urobiť oveľa viac, aby sa vybudoval skutočný európsky trh práce, v rámci ktorého môžu všetci občania, mladí i starí, slobodne pracovať, študovať a získavať prax. Európske hospodárstvo sa tým zdynamizuje a bude flexibilnejšie, pričom sa zabezpečí potrebná ochrana pre tých, ktorí si uplatňujú svoje právo žiť, pracovať a študovať v zahraničí.

Bolo predložených už mnoho návrhov, ktoré pomôžu zefektívniť fungovanie jednotného trhu vrátane navrhovaných zmien v smernici o uznávaní odborných kvalifikácií, v smernici o prenosnosti doplnkových dôchodkových práv a v smernici o vymáhaní práv mobilných pracovníkov. Existuje tu aj naliehavá potreba zlepšiť vymožitelnosť súčasného práva EÚ, najmä pokiaľ ide o pracovné miesta a pracovné podmienky. Komisia navyše pracuje na pravidlách priaznivejších pre občanov, ktoré sa týkajú koordinácie sociálneho zabezpečenia v oblasti dávok v nezamestnanosti, a analyzuje možnosť umožniť, aby sa dávky v nezamestnanosti vyplácali dlhšie ako súčasné tri mesiace tým pracovníkom, ktorí si hľadajú zamestnanie v inom členskom štáte.

Nedávny návrh Komisie modernizovať a posilniť spoluprácu medzi verejnými službami zamestnanosti takisto prispeje k zlepšeniu prevádzkového fungovania trhov práce a k dosahovaniu výsledkov v rámci programov zameraných na trh práce, a teda pomôže mladým ľuďom pri vstupe na trh práce. Komisia navrhne, aby sa zriadila sieť verejných služieb zamestnanosti s cieľom naštartovať systém referenčných hodnôt, pričom zodpovedajúce činnosti v oblasti vzájomného vzdelávania prispejú k výstavbe európskeho trhu práce a v konečnom dôsledku ponúknu uchádzačom o zamestnanie a zamestnávateľom lepšie a účinnejšie služby zamestnanosti.

Komisia preto vyzýva:

- Európsky parlament a Radu, aby zintenzívniili prácu na všetkých návrhoch na podporu rozvoja **skutočného európskeho trhu práce** prístupného všetkým mladým ľuďom.

7. Vytváranie pracovných miest: pomoc pre spoločnosti pri zamestnávaní mladých ľudí

Nezamestnanosť mladých sa udržateľne zníži, len ak sa v hospodárstve vytvorí viac pracovných miest. Všetko úsilie, ktoré sa v Európe vynakladá na rozbehnutie rastu a tvorby pracovných miest preto prispieje k riešeniu problému, ktorým je nezamestnanosť mládeže. V prioritách podčiarknutých na európskej úrovni v kontexte ročného prieskumu rastu a na národnej úrovni v rámci odporúčaní pre jednotlivé krajiny sa uvádzajú spôsoby, ako napredovať. V tejto súvislosti je potrebné osobitné úsilie s cieľom vytvoriť správne stimuly pre spoločnosti, najmä MSP, aby mladých ľudí zamestnávali a neprepúšťali.

Nezamestnanosť zasiahla mladých ľudí v neúmernom rozsahu, čo je odrazom širších, hlbšie zakorenených problémov fungovania trhov práce. Okrem toho tvoria mladí ľudia v mnohých krajinách skupinu pracovníkov, v súvislosti s ktorou sa najviac využívajú zmluvy na dobu určitú. Odstránenie rozdielov medzi právnymi predpismi na ochranu zamestnanosti v prípade zmlúv na dobu určitú a zmlúv na dobu neurčitú prispieje k uľahčeniu prechodu nových zamestnancov vrátane mladých ľudí zo zamestnania na dobu určitú do stabilnejšieho zamestnania na dobu neurčitú, ktoré ponúka dobré kariérne vyhliadky. Za správnych okolností by veľkým prínosom mohlo byť zníženie nákladov na zamestnanie mladých ľudí v ich prvom zamestnaní, napríklad cieľovými dotáciami a znížením príspevkov na sociálne zabezpečenie v prípade nízkokvalifikovaných pozícií.

MSP a osobitne mikropodniky sú obzvlášť dôležitou hybnou silou vytvárania pracovných miest pre mladých ľudí, a preto by sa malo vynaložiť úsilie s cieľom pomôcť MSP v prístupe k finančným prostriedkom, ktoré potrebujú na to, aby prosperovali. Dôležitú úlohu tu zohrávajú nástroje EÚ, predovšetkým Európsky fond regionálneho rozvoja, a to jednak pri poskytovaní priamej podpory malým a stredným podnikom a jednak pri spolufinancovaní širokej škály finančných nástrojov. Kľúčovú úlohu v súvislosti s prístupom MSP k financovaniu zohráva aj Európska investičná banka (EIB). Od nedávneho navýšenia jej kapitálu o 10 mld. EUR sa očakáva, že sa tým umožní poskytnutie 12,5 mld. EUR ročne vo forme priamej finančnej podpory pre MSP v rokoch 2013 – 2015, pričom môže dôjsť aj k mobilizácii celkovo približne 37,5 mld. EUR vo forme úverov pre MSP, ak sa zohľadnia ďalšie úverové prostriedky, ktoré majú na MSP nepriamy pozitívny vplyv, a spôsoby financovania. Komisia v súčasnosti spolupracuje s EIB s cieľom vypracovať spoločné nástroje na podporu poskytovania úverov MSP.

Komisia preto vyzýva:

- Členské štáty, aby realizovali **odporúčania pre jednotlivé krajiny**, ktoré im boli adresované, ako aj obmedzili daňové zaťaženie práce, odstránili rozdiely v právnych predpisoch na ochranu zamestnanosti medzi jednotlivými druhmi pracovných zmlúv a preskúmali možnosť zaviesť cieľové opatrenia s cieľom stimulovať zamestnávanie mladých ľudí.

- **EIB, aby zintenzívnila podporu pre MSP**, aby mohli vytvárať pracovné miesta a ponúkať učňovskú prípravu pre ľudí vo veku do 25 rokov, a urýchlila spoluprácu s Komisiou na implementácii nových mechanizmov na podporu MSP.

Príloha č. 1 : Odporúčania pre jednotlivé krajiny týkajúce sa zamestnanosti mladých ľudí

BE	Zjednodušiť a posilniť koherentnosť medzi stimulmi na podporu zamestnanosti, aktivačnými politikami, zosúlaďovaním ponuky práce a dopytu po práci, vzdelávaním, celoživotným vzdelávaním a politikou v oblasti odborného vzdelávania starších osôb a mládeže.
BG	Urýchliť vykonávanie národnej iniciatívy pre zamestnanosť mladých ľudí, napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých. Prijatť zákon o vzdelávaní na školách a zrealizovať reformu vysokoškolského vzdelávania, najmä prostredníctvom lepšieho zladenia výstupov vzdelávania a potrieb na trhu práce a posilnenia spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami, výskumom a podnikateľskou sférou.
DK	Zlepšiť kvalitu odbornej prípravy, aby sa znížila miera predčasného ukončovania školskej dochádzky a zvýšil počet učňovských miest.
EE	Pokračovať v snahách o zlepšenie relevantnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce, a to aj väčším zapojením sociálnych partnerov a vykonávaním cielených opatrení zameraných na boj proti nezamestnanosti mládeže.
ES	Vykonávať a pozorne sledovať účinnosť opatrení na boj proti nezamestnanosti mládeže stanovených v stratégii Zamestnanosť a podnikanie mladých na roky 2013 – 2016, napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých ľudí. Pokračovať v úsilí zvyšovať relevantnosť odbornej prípravy a vzdelávania pre trh práce a znížiť mieru predčasného ukončovania školskej dochádzky, najmä rozšírením uplatňovania duálnej odbornej prípravy nad rámec súčasnej pilotnej fázy a zavedením komplexného monitorovacieho systému zameraného na výsledky žiakov do konca roku 2013.
FI	Vykonávať a dôkladne monitorovať vplyv prebiehajúcich opatrení na zlepšenie postavenia mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných na trhu práce, pričom je potrebné sa osobitne zamerať na rozvoj pracovných zručností.
FR	Prijatť ďalšie opatrenia na zlepšenie prechodu zo škôl do zamestnania, napríklad aj pomocou systému záruk pre mladých a podporovaním učňovskej prípravy.
HU	Riešiť nezamestnanosť mladých, napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých. Vykonať národnú stratégiu v oblasti predčasného ukončovania školskej dochádzky a zaistiť, aby vzdelávací systém poskytol všetkým mladým ľuďom zručnosti,

	kompetencie a kvalifikácie, ktoré sú primerané pre trh práce. Podporiť prechod medzi rôznymi fázami vzdelávania a smerom k trhu práce. Vykonať reformu vyššieho vzdelávania, ktorá poskytne väčšie možnosti terciárneho vzdelania, najmä znevýhodneným študentom.
IT	Prijať ďalšie opatrenia na posilnenie účasti na trhu práce, najmä žien a mladých ľudí, napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých. Posilniť odborné vzdelávanie a prípravu, zaistiť efektívnejšie verejné služby zamestnanosti a zlepšiť kariérne a poradenské služby pre študentov terciárneho vzdelávania. Zintenzívniť úsilie o prevenciu predčasného ukončovania školskej dochádzky a zlepšiť kvalitu a výsledky škôl, a to aj reformou profesionálneho a kariérneho rozvoja učiteľov.
LT	Zlepšiť zamestnateľnosť mladých ľudí, napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých, zlepšiť vykonávanie a účinnosť programov učňovskej prípravy a riešiť pretrvávajúci nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami.
LU	Zintenzívniť úsilie s cieľom obmedziť nezamestnanosť mládeže, a to zlepšením navrhovania a monitorovania aktívnej politiky trhu práce. Posilniť všeobecné a odborné vzdelávanie, aby sa zručnosti mladých ľudí lepšie prispôbili dopytu na trhu práce, najmä u osôb z prostredia migrantov.
LV	Bojovať proti dlhodobej nezamestnanosti a nezamestnanosti mládeže prostredníctvom rozšírenia rozsahu a účinnosti aktívnych politik trhu práce a cieľených sociálnych služieb. Zlepšiť zamestnateľnosť mladých ľudí napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých, zaviesť komplexné kariérne poradenstvo, vykonať reformy v oblasti odborného vzdelávania a odbornej prípravy a zlepšiť kvalitu a dostupnosť učňovskej prípravy.
MT	Nadalej vynakladať politické úsilie s cieľom znížiť mieru predčasného ukončovania školskej dochádzky, a to najmä zriadením komplexného monitorovacieho systému, a zvýšiť relevantnosť vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce, aby sa riešil nedostatok potrebných zručností, a to aj prostredníctvom ohlásenej reformy systému učňovského vzdelávania.
PL	Posilniť úsilie o zníženie nezamestnanosti mládeže, napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých, zvýšiť dostupnosť učňovského vzdelávania a vzdelávania na pracovisku, posilniť spoluprácu medzi školami a zamestnávateľmi a zlepšiť kvalitu vyučovania.
RO	S cieľom bojovať proti nezamestnanosti mladých ľudí bezodkladne zaviesť národný plán pre zamestnanosť mládeže, a to napríklad aj prostredníctvom systému záruk pre mladých ľudí. Zintenzívniť reformy v odbornom vzdelávaní a príprave. Ďalej zosúladiť terciárne

	vzdelávanie s potrebami trhu práce a zlepšiť prístup pre znevýhodnených ľudí. Zaviesť národnú stratégiu v oblasti predčasného ukončovania školskej dochádzky zameranú na lepší prístup ku kvalitnému predškolskému vzdelávaniu, a to aj pre rómske deti.
SE	Zintenzívniť snahu o zlepšenie integrácie nízkokvalifikovaných mladých ľudí a osôb z prostredia migrantov na trhu práce účinnejšími a lepšie zacielenými opatreniami na zlepšenie ich zamestnateľnosti a dopytu po pracovnej sile týchto skupín. Zvýšiť snahu o uľahčenie prechodu zo školy do zamestnania aj prostredníctvom častejšieho využívania praktickej výučby priamo v podnikoch, učňovskej praxe a iných foriem zmlúv, ktoré kombinujú zamestnanie a vzdelanie. Doplniť systém záruk pre mladých, aby sa vzťahoval aj na mladých ľudí, ktorí sa nezúčastňujú na vzdelávaní ani na odbornej príprave.
SI	Prijat' ďalšie opatrenia na zvýšenie zamestnanosti mladých absolventov terciárneho vzdelávania, starších a nízkokvalifikovaných osôb, a to zameraním zdrojov na individualizované opatrenia aktívnej politiky trhu práce a súčasným zvýšením ich efektívnosti. Riešiť nesúlad medzi požadovanými a ponúkanými zručnosťami, a to zlepšením atraktívnosti príslušných programov odborného vzdelávania a prípravy a ďalším rozvojom spolupráce s relevantnými zainteresovanými stranami pri posudzovaní potrieb trhu práce.
SK	Zintenzívniť úsilie riešiť vysokú nezamestnanosť mládeže, napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých ľudí. Prijat' opatrenia s cieľom prilákať mladých ľudí k učiteľskej profesii a zlepšiť výsledky vzdelávania. V odbornom vzdelávaní a príprave posilniť poskytovanie praktickej výučby priamo v podnikoch. Vo vysokoškolskom vzdelávaní vytvoriť bakalárske programy viac orientované na pracovné miesta.
UK	Stavajúc na iniciatíve „Youth Contract“ zintenzívniť opatrenia na riešenie nezamestnanosti mladých ľudí napríklad prostredníctvom systému záruk pre mladých ľudí. Zvýšiť kvalitu a trvanie učňovskej prípravy, zjednodušiť systém kvalifikácií a posilniť záväzok zamestnávateľov, najmä pri zabezpečovaní pokročilých a mierne pokročilých technických zručností. Znížiť počet mladých ľudí vo veku 18 – 24 rokov, ktorí majú výrazne nedostatočné základné zručnosti, a to aj prostredníctvom efektívnej realizácie programu stáží.

Príloha 2 – Príklady, ako Akčné tímy pre zamestnanosť mladých ľudí pomohli mladým ľuďom

Írsko	– Fond pre vzdelávanie na trhu práce a odbornú prípravu, známy ako Momentum, ktorý je súčasťou akčného plánu Írska pre zamestnanosť, bol zriadený v decembri 2012 s cieľom poskytovať odbornú prípravu pre 6 500 dlhodobo nezamestnaných osôb. Do tohto fondu, ktorého celkový rozpočet je 20 mil. EUR, prispeje Európsky sociálny fond sumou 10 mil. EUR. Jedna zo zložiek tohto fondu je osobitne navrhnutá pre mladých ľudí vo veku menej ako 25 rokov. V rámci tejto zložky je v súčasnosti podporovaných 816 mladých ľudí. Keďže sa na ostatných troch zložkách fondu takisto môžu zúčastňovať mladí ľudia, celkový počet mladých účastníkov iniciatívy Momentum je 1 353. – 25 mil. EUR bolo presmerovaných na integrovaný program <i>Youthreach</i>, ktorý zabezpečuje vzdelávanie, odbornú prípravu a pracovné skúsenosti pre mladých ľudí, ktorí predčasne ukončili školskú dochádzku bez kvalifikácie alebo odbornej prípravy. Uvedená suma umožní, aby sa do konca roku 2013 zachovalo 3 700 miest v rámci tejto prípravy.
Slovensko	– V dôsledku prerozdelenia v rámci ESF sa v novembri 2012 začali dva národné projekty (v hodnote 70 mil. EUR) na podporu tvorby pracovných miest pre mladých ľudí vo veku menej ako 29 rokov v súkromnom sektore i v samospráve v regiónoch s najväčšou mierou nezamestnanosti (cieľ: 13 000 nových pracovných miest). Realizácia týchto projektov je zatiaľ úspešná, pričom najväčší záujem o ponúkanie pracovných príležitostí pre mladých ľudí preukazujú mikropodniky a MSP. Do polovice mája 2013 bolo vytvorených viac ako 6 200 nových pracovných miest (zazmluvnených bolo 33,1 mil. EUR).
Litva	– V Litve sa vykonávajú všetky činnosti plánované v rámci ESF. Zameranie jedného z projektov bolo zmenené tak, aby ponúkal programy odbornej prípravy približne 6 000 mladým ľuďom. Jeho rozpočet je približne 6 mil. EUR. Projekt sa začal v auguste 2012 a skončí sa v auguste 2013. Počet účastníkov je 4 851. – Projekt zabezpečujúci získanie zručností na prvom pracovnom mieste pre mladých ľudí bol predĺžený a bol mu pridelený dodatočný rozpočet vo výške 6 mil. EUR, čím sa podporí približne 6 000 mladých ľudí. Projekt sa začal v júli 2011 a skončí sa v novembri 2013. Na tomto projekte sa doteraz zúčastnilo 4 382 mladých nezamestnaných ľudí. – Fond na podporu podnikania (14,5 mil. EUR z ESF) v súčasnosti poskytuje úvery a služby odbornej prípravy pre začínajúce podniky a samostatne zárobkovo činné osoby, pričom mladí ľudia sú v rámci tohto opatrenia jednou z prioritných skupín. Bolo schválené nové opatrenie (v hodnote 3

	mil. EUR) na zvýšenie príťažlivosti tohto úverového programu pre začínajúce podniky a samostatne zárobkovo činné osoby. – Nedávno bolo schválené ďalšie nové opatrenie v rámci ESF (v hodnote 9,3 mil. EUR) „Podpora prvého pracovného miesta“, ktoré nahradilo existujúci systém znižovania príspevkov do sociálneho zabezpečenia v prípade prvého pracovného miesta mzdovými grantmi. Projekt sa začal v auguste 2012 a skončí sa v septembri 2015. Plánovaný počet účastníkov je zhruba 20 000. Do 18. apríla 2013 bol počet prijatých žiadostí 4 858. – Nové opatrenie v hodnote 2,3 mil. EUR „Propagácia zamestnanosti a motivácie mládeže“ bolo schválené 17. apríla 2013. Dva z uvedených projektov sa zamerajú na dobrovoľníctvo a individuálnu podporu zraniteľných mladých ľudí.
Lotyšsko	– 11 mil. EUR bolo vyčlenených na niekoľko opatrení podporujúcich mladých ľudí bez odbornej kvalifikácie a tých, ktorí sa usilujú o získanie nových kvalifikácií zameraných na potreby na trhu práce. Výsledkom týchto opatrení bude, že sa podiel mladých nezamestnaných ľudí, ktorí dostávajú podporu z EÚ zvýši z 24 % na 40 %, pričom počet osôb zúčastňujúcich sa na odbornej príprave sa zdvojnásobí. – Päťročný projekt „Programy na získavanie odbornej kvalifikácie, základných zručností a kompetencií pre udržateľné vzdelávanie a rozvoj kariéry“ je zameraný na prípravu osôb s odborným vzdelaním a prípravou na sekundárnej úrovni s cieľom podporovať získavanie odborných kompetencií a zručností v oblasti profesijných činností a ďalšieho vzdelávania, ako aj na uľahčenie vstupu na trh práce. Realizuje sa v spolupráci so školami poskytujúcimi odborné vzdelávanie a prípravu, ktoré ponúkajú 12 – 18 mesačné programy pre profesijné kvalifikácie druhého a tretieho stupňa pre aspoň 4 000 osôb vo veku menej ako 25 rokov. Do konca mája 2013 dosiahlo profesijnú kvalifikáciu druhého alebo tretieho stupňa 1 372 študentov. – V roku 2013 sa vykonáva opatrenie „Semináre pre mladých“ spolufinancované z ESF, a to s cieľom pomôcť až 500 mladým ľuďom vo veku 15 – 24 rokov bez predchádzajúceho odborného vzdelania vyskúšať si tri povolania a na základe týchto skúseností si správne vybrať jedno z nich.
Portugalsko	– V Portugalsku priniesla iniciatíva nazvaná „Impulso Jovem“ úplné preprogramovanie štrukturálnych fondov EÚ a do konca roku 2015 prinesie úžitok 90 000 mladých ľudí. 143 mil. EUR z finančných prostriedkov ESF bolo vyčlenených na financovanie opatrení, ktoré zahŕňajú stáže v hlavných hospodárskych odvetviach, ako aj podporu zamestnávania osôb vo veku 18 až 30 rokov prostredníctvom preplácania

	príspevkov zamestnávateľov do systémov sociálneho zabezpečenia. – Vo februári 2013 sa rozsah programu rozšíril, pokiaľ ide o kritériá oprávnenosti, ako aj regióny. Do konca mája sa na programe zúčastnilo 9 676 mladých ľudí. Uskutočnil sa presun 10 mil. EUR z operačného programu EFRR Madeira do príslušných operačných programov ESF s cieľom podporiť opatrenia zamerané na zamestnanosť mladých ľudí, ako napríklad stáže a stimuly pri zamestnaní. Do konca mája bola poskytnutá podpora ďalším 1 497 mladým ľuďom.
Španielsko	– V Španielsku bolo viac ako 286 mil. EUR z finančných prostriedkov ESF vyčlenených na opatrenia týkajúce sa mládeže. Z toho bolo 135 mil. EUR nasmerovaných do verejnej služby zamestnanosti na pomoc mladým ľuďom pri hľadaní práce. Medzi doteraz zavedené opatrenia patria semináre v školách a semináre o zamestnanosti, na ktorých sa zúčastnilo približne 9 500 mladých ľudí. Ide o zmiešané programy zamestnania a odbornej prípravy. Okrem toho boli poskytnuté dotácie pre spoločnosti, ktoré prijímajú mladých ľudí do zamestnania, a to vo forme zníženia príspevkov na sociálne zabezpečenie, konkrétne v prípade 142 000 mladých ľudí. – Pokiaľ ide o 50 mil. EUR vyčlenených z ESF v roku 2012 na program boja proti diskriminácii, opatrenia na boj proti nezamestnanosti mládeže pozostávajú prevažne z činností súvisiacich s integrovanými cestami k zamestnanosti prispôsobenými osobitným potrebám rôznych skupín, ako napr. mladých ľudí s postihnutím, mladých Rómov, mladých ľudí s osobitnými ťažkosťami a nezamestnaných mladých ľudí so strednou úrovňou zamestnateľnosti. – Španielska vláda predložila 12. marca 2013 stratégiu pre podnikanie a zamestnanosť mládeže na roky 2013 – 2016. V rámci tejto iniciatívy je k dispozícii 100 individuálnych opatrení na boj proti nezamestnanosti mládeže. Opatrenia sú zamerané na mladých ľudí, vo všeobecnosti vo veku menej ako 30 rokov s osobitným zreteľom na mladých nezamestnaných. Na dosiahnutie cieľov uvedenej stratégie a realizáciu nových opatrení boli vyčlenené nové zdroje vo výške 3,485 mld. EUR. Niektoré z opatrení budú čiastočne financované z ESF v priebehu súčasného a budúceho programového obdobia.
Taliansko	– V Taliansku sa v rámci Akčného plánu v oblasti súdržnosti vyčlenilo 1,4 mld. EUR na opatrenia zamerané na mladých ľudí, ako aj na plán zamestnanosti mládeže na Sicílii v hodnote 452 mil. EUR, na vzdelávacie aktivity pre 65 300 študentov z južných regiónov a na 13 000 nových príležitostí v rámci mobility. V druhej fáze sa ďalších 620 mil. EUR vyčlenilo na nové opatrenia podporujúce mladých ľudí a ľudí, ktorí nie sú

	zamestnaní, neštudujú, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave, ako aj na podporu starostlivosti o dieťa, podnikania a boja proti predčasnému ukončovaniu školskej dochádzky. – ESF takisto spolufinancuje program AMVA na podporu systémov učňovskej prípravy v hodnote 118 mil. EUR a program FIXO (na podporu usmerňovania a umiestňovania mladých žiakov) v hodnote 36 mil. EUR.
Grécko	– V nadväznosti na rozsiahle zmeny v programoch na konci roka 2012 bol v januári 2013 schválený národný akčný plán pre mládež s objemom finančných prostriedkov EÚ vo výške 517 mil. EUR. Plán je zameraný na podporu zamestnanosti, odbornej prípravy a podnikania mladých ľudí a je zacielený na takmer 350 000 mladých ľudí. V rámci posledného programového obdobia je naplánovaná dodatočná podpora vo výške 1,2 mld. EUR na plnenie potrieb MSP v oblasti likvidity. Podľa najnovších informácií od gréckych orgánov sa už začalo s realizáciou iniciatív (s podporou približne 47 mil. EUR) týkajúcich sa prijímania mladých ľudí do zamestnania, ktoré sú súčasťou prijatého akčného plánu pre mládež. Medzi uvedené iniciatívy patrí napríklad dočasné zamestnávanie mladých nezamestnaných ľudí (do 35 rokov) v rámci komunitných pracovných programov v oblasti kultúry, ako aj poskytovanie podpory sociálnym štruktúram, ktoré bojujú proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. – Začala sa aj realizácia týchto iniciatív (s podporou približne 146 mil. EUR) v rámci akčného plánu: a) „poukaz na vstup na trh práce“, ktorý kombinuje odbornú prípravu s päťmesačnou pracovnou stážou v podnikoch a zameriava sa na 45 000 mladých nezamestnaných ľudí vo veku do 29 rokov; b) kombinovaná teoretická a praktická odborná príprava pre 1 000 mladých nezamestnaných v oblasti námornej dopravy v podobnej vekovej hranici.